

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ
(м. Маріуполь)

Кафедра Жана Моне «Аналіз та застосування
європейського досвіду демократії та належного
врядування в Україні»

Jean Monnet Chairs «Analysis and implementation of
European experience in the area of democracy and
governance in Ukraine»

Erasmus+

ЗБІРНИК

МАТЕРІАЛІВ, ДОПОВІДЕЙ КРУГЛОГО СТОЛУ
«ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВИМІР
СОЦІАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ:
ІНСТРУМЕНТИ, ПРОБЛЕМИ,
ПРАКТИКА»

21 червня 2018 р.
Маріуполь

21 June 2018
Mariupol

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ
(м. Маріуполь)**

**Кафедра Жана Моне
«Аналіз та застосування
європейського досвіду
демократії та належного
врядування в Україні»**

**Jean Monnet Chairs
«Analysis and implementation
of European experience in the area
of democracy and governance
in Ukraine»**

ЗБІРНИК

**МАТЕРІАЛІВ, ДОПОВІДЕЙ КРУГЛОГО СТОЛУ
«ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВИМІР СОЦІАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ:
ІНСТРУМЕНТИ, ПРОБЛЕМИ, ПРАКТИКА»**

**21 червня 2018 р.
Маріуполь**

**21 June 2018
Mariupol**

УДК 364.442.6:327 (ЄС)

Європейський вимір соціальної безпеки: інструменти, проблеми, практика: збірник матеріалів, доповідей круглого столу в рамках проекту «Кафедра Жана Моне «Аналіз та застосування європейського досвіду демократії та належного врядування в Україні», м. Маріуполь, 21 червня 2018 р. Маріуполь : ДонДУУ, 2018. 100 с.

Засновник: Донецький державний університет управління

Редакційна рада: головний редактор – д.держ.упр., проф. Марова С. Ф., заступник головного редактора – д.е.н., доц. Балуєва О. В.

Редакційна колегія: д.держ.упр., проф. Діденко Н. Г., д.держ.упр., проф. Токарева В. І., к.держ.упр., доц. Тарасенко Д. Л., ст. викладач Никифоренко А. Р.

У збірнику представлено стислий виклад поданих на круглий стіл доповідей та повідомлень, присвячених аналізу проблем соціальної безпеки громадян в контексті національної безпеки та адаптації європейського досвіду.

Практичні рекомендації, надані авторами, сприятимуть розумінню важливості соціальної безпеки в сучасних умовах, сприятимуть адаптації в Україні європейських стандартів соціальної безпеки.

Адреса редакції: 87513, м. Маріуполь, вул. Аеродромна, 7, к. 401.

© Донецький державний університет управління, 2018

ранній стадії відновлення; з 2014 року Федеральний уряд Німеччини сприяв різним гуманітарним програмам з допомоги переселенцям в Україні на суму близько 18 млн. євро. Наприклад, за матеріального та технічного сприяння Німеччини в трьох областях України (Дніпропетровській, Запорізькій та Харківській) були споруджені 7 транзитних містечок з будинків модульного типу для переселенців тощо.

Висновки. Створення умов для соціальної безпеки як громадян, так і суспільства в цілому є одним з найважливіших завдань сучасної політики і може вирішуватися спільними зусиллями як внутрішніх, так і зовнішніх партнерів.

Відповідальне ставлення ЄС щодо взятих зобов'язань в соціальній сфері в рамках Угоди про асоціацію, як свідчать наведені приклади, зобов'язує українську сторону бути відповідальними щодо своїх громадян і держави, здійснити всі можливі заходи для підвищення в Україні Індексу соціального прогресу та соціальної безпеки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Директива Ради ЄС від 27 листопада 2000 року 2000/78/. URL: https://ecmi-epp.org/wp-content/.../Council-2000_78_EC_UK.pdf
2. ЄС та НАТО запустили систему повідомлень про кібератаки. URL: <https://day.kyiv.ua/.../080618-yes-ta-nato-zapustily-systemu...>
3. Інститут соціології НАН України. URL. <https://i-soc.com.ua/>
4. Лідери країн G7 створять спільний механізм реагування на дії. URL: <https://www.pravda.com.ua/news/2018/06/10/7182902/>

Дятлова Валентина,

*доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту
зовнішньоекономічної та інноваційної діяльності
Донецького державного університету управління (м. Маріуполь)*

Родіна Оксана,

*кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту
зовнішньоекономічної та інноваційної діяльності
Донецького державного університету управління (м. Маріуполь)*

Танчик Олена,

*кандидат економічних наук,
в.о.завідувача кафедри іноземних мов
Донецького державного університету управління (м. Маріуполь)*

EURO-ATLANTIC INTEGRATION AS A NATIONAL SECURITY GUARANTEE OF UKRAINE

One of the Ukraine's national priorities nowadays and in the future is the integration into the Euro-Atlantic security space in order to gain membership in NATO. The orientation towards Ukraine's accession to NATO as the best way of the national security of Ukraine guarantee became

widespread in 2014. It happened against the background of Russia's annexation of Crimea and the conflict in the east of Donbas.

While recalling the beginning of Ukraine's path to NATO, it ought to be noted that on July 09, 1997, the Charter on a special partnership between Ukraine and NATO was signed, which is one of the main documents of the bilateral partnership. In the document, Ukraine was recognized as an integral part of Central and Eastern Europe and a key factor in ensuring stability on the continent as a whole. The Charter outlined the political and practical non-military nature of Ukraine's close cooperation with NATO, facilitated the intensification of Ukraine's cooperation with NATO member countries within the framework of the Partnership for Peace program for a qualitatively new level of trust and understanding that contributes to strengthening security in Europe.

The text of the Charter on a Distinctive Partnership between Ukraine and NATO states that no country must build its own security at the expense of another's security, consider any part of the OSCE region as a sphere of its influence and must refrain from the threat of force or the use of force against any state. It was noted that NATO eastward expansion would not require any change in the organization of NATO forces. The Charter declared the intention to establish a crisis advisory mechanism in case Ukraine sees a direct threat to its territorial integrity, independence or security [1].

In 12 years, on August 21st, 2009, the Declaration on the Addition of the Charter on a Distinctive Partnership was signed. The next historic step on the way to NATO was the adoption by the Verkhovna Rada of Ukraine of 23rd December, 2014, the decision to reject Ukraine from non-aligned status, which proved to be ineffective in the context of providing the state with external aggression and pressure [2]. By the Decree of the President of Ukraine dated September 24th, 2014, the decision of the National Security and Defence Council of Ukraine "On urgent measures to protect Ukraine and strengthen its defence capability" was adopted, which stated that Ukraine's priority national interest in the field of foreign policy activity was further development of strategic partnership relations of Ukraine with the USA, the EU and NATO.

The key system document for developing cooperation with NATO and an important tool for implementing reforms in Ukraine with the support of the Alliance is the Annual National NATO-Ukraine Cooperation Program, which was developed in 2009. Another historic step was the legislative approval by Verkhovna Rada of Ukraine of 6th August, 2017, the priority of Ukraine's membership in NATO for the country foreign policy course.

In early 2018, the President of Ukraine, P. Poroshenko, gave the task to consolidate Ukraine's endeavours for joining NATO in the Constitution. He explained that it would allow the course of the country to be set for years to come. This work is aimed at signalling to international and European partners that Ukraine is seriously considering integration into NATO. According to the president, NATO is the only collective security organization in the world.

Moreover, the presidential bill on national security was adopted as a basis in the Verkhovna Rada. This document defines the Ukraine's actions towards the European Union and NATO. The bill presupposes the state development, even in the context of a military conflict, and in some situations the actions in a martial law. The document submitted by the president at the end of February, passed the first reading in April, and in June it is recommended to adopt its draft, taking into account a number of edits. The text of the law fully complies with NATO standards and

corresponds to the threats to national security facing the country. There were special working groups, representatives of the NATO office, US representatives, deputies and experts which were working under this law.

One of the most important provisions of the new law is the annual amount of expenditures for financing the security and defence sector. It must be at least 5% of the planned GDP, of which not less than 3% must go exclusively to the defence forces. The size of expenditures for the defence-industrial complex ought to be not less than 0.5% [3].

It should be noted that one of the misconceptions of the public about NATO is the myth that accession to NATO will require significant additional spending of budget funds from Ukraine. Indeed, NATO has a recommendation that the national defence spending of an Alliance member state have to be about 2% of GDP, whereas in 2000 the Verkhovna Rada of Ukraine decided to increase defence spending to 3% of GDP, although real expenditures were far from this norm. On the one hand, Ukraine is about to meet NATO requirements, on the other hand, the myths have to be dispelled.

The survey on public opinion in Ukraine suggests that a significant part of Ukrainian citizens are not well informed about the North Atlantic Alliance and its role in strengthening international stability. It does not allow citizens to develop their own conscious attitude to the cooperation prospects and the possibility of Ukraine joining the international organization.

According to public opinion, the growth of membership support in the Alliance takes place against the disappointment with the idea of non-alignment and a military alliance with Russia and other CIS countries. Compared to 2012, the proportion of those who consider this path more prospective than other security options has more than tripled: in 2012, membership in NATO was chosen as a safety outcome by 13%, in May 2014, by 33%, in December 2014 - 44%, in November 2015 – 46%, in June 2017 – 47%. As of June 2017, 47% of Ukrainians considered membership in NATO to be the main guarantee of national security.

For instance, from 2012 to 2014, staying neutral was the most supported security option for Ukraine (42%), but after the annexation of the Crimea and the beginning of the war in Donbas, the proportion of non-aligned status declined initially to 28% in May 2014, 23% in November 2015, 25% in May 2016, and slightly increased to 31% in June 2017 [5].

Ukraine's aspiration for NATO membership was recognized in the Alliance itself. In March 2018, the official website of the Alliance in the expansion section, proclaimed that “four partner countries have now declared their aspiration for NATO membership: Bosnia and Herzegovina, Georgia, the Former Yugoslav Republic of Macedonia, as well as Ukraine”. The country is in the list of «postgraduate countries». This status can be considered «intermediate», but its importance lies in the further cooperation between Ukraine and NATO. Only the so-called «post-graduate student» can be provided with the MAP, the informal discussion cannot be fulfilled before that [6]. Without appointing the endeavours, it is impossible to launch so to say Intensified Dialogue, which allows Brussels to discuss with the partner country the reforms aimed at potential membership; it is even postponed to the distant future.

Consequently, it can be concluded that the government, citizens, and the Alliance have chosen one goal: to get Ukraine's membership in NATO in the near future. This path will last for several years, but the country will be able to successfully overcome it if some changes within the

state and its citizens are fulfilled in accordance with the democratic, political, military, social, and economic principles of NATO. Nowadays, as never before, the membership in NATO for Ukraine is a guarantee of Ukraine's security.

REFERENCES

1. 20 years of the Charter on a Distinctive Partnership between Ukraine and NATO – DW. Retrieved from: <http://www.dw.com/uk/5> [in Ukrainian].
2. The Council has abolished the non-aligned status of Ukraine / European Truth, December 23, 2014. Retrieved from: <http://www.eurointegration.com.ua/news/2014/12/23/7029095/> [in Ukrainian].
3. Sampan I. The Law on National Security. What does it change and why is it for Ukraine? Retrieved from: [zakon-pro-natsionalnu-bezpeku-shcho-vin-miniaie-i-navishcho-tse-ukraini-433470 https://ua.112.ua](https://ua.112.ua) [in Ukrainian].
4. Bezpalenko U., Matceha V. Closer to NATO: how deputies rewrote the presidential law on national security. Retrieved from: <https://daily.rbc.ua/ukr/show/blizhe-nato-deputy-perepisali-prezidentskiy-1529444762.html> [in Ukrainian].
5. Public opinion of Ukraine's population about NATO: Press release / Ilko Kucheriv. Democratic Initiatives Foundation, 2017. Retrieved from: <http://dif.org.ua/uploads/pdf/574143415595c9b3a39c058.39544100.pdf> [in Ukrainian].
6. Sidorenko S. Allied post-graduate student: what means and changes the new status in NATO-Ukraine relations. Retrieved from: <https://www.eurointegration.com.ua/articles/2018/03/11/7078588> [in Ukrainian].

Жидецький Юрій,

кандидат педагогічних наук, доцент, старший науковий співробітник, доцент кафедри соціальних дисциплін Львівського державного університету внутрішніх справ

ВЗАЄМОДІЯ ІНСТИТУТІВ ВЛАДИ ТА ГРОМАДСЬКОСТІ НА ОСНОВІ ІНКЛЮЗИВНОГО ПІДХОДУ

Сучасна соціально-політична ситуація в Україні впливає на принципові зміни в системі діяльності інститутів влади та виникнення міжособистісних і особистісних конфліктів. Для державних службовців проводяться різноманітні тренінги та курси, спрямовані на розвиток комунікацій. Частина конфліктів між людьми виникають під впливом зовнішнього середовища, яке формується соціальними і державними інститутами.

Інститути влади мають значний вплив на правила поведінки у суспільстві та організацію взаємин між людьми. Лауреат Нобелівської премії Дуглас Норт розробив теорію інститутів та інституційних змін. У його теорії обґрунтовано, що інститути права почали формуватися в основному для захисту життя та власності представників суспільства. З часом у деяких країнах відбулися зміни, а владні інститути створювалися не для того, щоб бути соціально корисними, а для того, щоб служити інтересам влади.